

ДОБРІ ПОРАДИ

Готуючи черговий випуск конкурсу «Добрі поради», стало трохи шкода, що наш часопис щомісячне видання, а не щотижневе. Адже у редакційному «портфелі» стільки корисної інформації! Зрозуміло, з часом вся вона знайде місце на сторінках журналу. А те, що вже надруковано за півроку, з інтересом розглянуло компетентне журі. І ми раді вітати переможців! За постійну увагу до журналу й активну участь у конкурсі передплатою на друге півріччя 2002 р. нагороджуються: лікар ветеринарної медицини **Володимир Федорович КРАВЧУК** з м. Путила Чернівецької області та **Надія Іванівна ФЛУЕРАР**, викладач паразитології Козелецького технікуму ветмедицини, що на Чернігівщині. А оскільки Надія Іванівна пише: «Ми регулярно читаємо ваш (наш) журнал. Кращі статті обговорюємо на заняттях з відповідних дисциплін», нам присмно відзначити, що опосередковано розширюється і коло нагороджених. Зрозуміло, в листі Надії Іванівні запропонована ще низка ефективних, а, головне, дешевих і доступних антигельмінтозних засобів. Переконайтесь у цьому самі.

Родина Флєрар: викладачі Козелецького технікуму ветеринарної медицини Надія Іванівна та Микола Михайлович із сином Валерієм, студентом 2-го курсу БЦДАУ

• Восени у лабораторію паразитології технікуму наш сантехнік приніс фекалії від власної корови для діагностики гельмінтоозів. При дослідженні я встановила, що корова інвазована фасціолами і парамфістомами. Та уявіть мое здивування, коли при повторному аналізі через три тижні не було виявлено жодного яйця гельмінтів. І тоді сантехнік відкрив «таємницю» лікування. За рекомендацією знайомого він 4 дні поспіль вранці годував корову натертим на кухонній тертуші хріном (100–150 г) разом з натертим буряком (1,5–2 кг). І дешево і сердито! А варто зауважити, що на той час в аптеках Козелецья ще не було анверміну, який ефективний при всіх гельмінтоозах, у т. ч. і при парамфістомозах. Цим народним засобом я вилікувала не одну корову в індивідуальному секторі й кожний результат підтверджувався лабораторними дослідженнями.

• Знайомі поскаржились, що корова кожного ранку мокра, нібито вкрита росою, часті проноси, знизилася продуктивність. Лікар ветмедицини **дегельмінтизував** її бровальзеном, але вона не «висохла». Під час дослідження фекалій тварини я виявила цисти балантидій (15 і більше в полі зору). Корові **призначили ампроліум** у дозі 0,02 г/кг маси 1 раз на добу 5 днів поспіль. Вже через 2 дні власники зателефонували і повідомили, що корова «суха». При лабораторному аналізі у фекаліях цисти балантидій не виявлено.

Цей випадок показовий тим, що, по-перше, таке трапляється **нерідко**, по-друге, при подібних клінічних ознаках спеціалісти ветмедицини не завжди досліджують фекалії самі чи в лабораторії, а отже, і не призначають необхідного лікування антигельмінтиками.

• Думаю, колегам буде цікавий і ще один випадок. При дослідженні фекалій корови було виявлено яйця шлунково-кишкових стронгіліт (2–3 в полі зору), цисти балантидій (9–14), яйця парамфістом (1–2 в полі зору). Я вирішила спочатку дегельмінтизувати корову, а потім обробити хіміотерапевтичними препаратами. За моєю рекомендацією власники задали корові згідно з інструкцією анвермін 10%. Мене зацікавила ефективність цього нового лікувального засобу при парамфістоматозах. Фахівці знають, як важко боротись з цими паразитами. Та препарат перевершив мої сподівання. При найретельнішому дослідження не було виявлено не лише яєць гельмінтів, а й цист балантидій.Хоча в інструкції анверміну про дію на найпростіші не йдеється. Отже, рекомендую застосовувати цей фармацевтичний засіб і при гельмінтоозах, і при балантидіозі. Якщо ж інвазія змішана, як в даному випадку, то така обробка ще й економічно вигідна.

І ще одна порада, яку можна назвати «найгуманішим і найприємнішим» способом лікування тварин. Надіслав її **Анатолій Андрійович БРИЖЧУК**, викладач Тульчинського технікуму ветмедицини Вінницької області. І пропонує він нетрадиційний заспокійливий засіб для свиноматок.

• У своїй практиці лікаря ветеринарної медицини я не раз зустрічався і, впевнений, що мої колеги теж, з випадками, коли свиноматка, тільки-но опоросившись, виявляє сильну, нічим не віправдану агресію до господарів і, що найстрашніше, до власного потомства. Інколи вона просто розриває поросяток, може навіть з'їсти.

Згадується випадок, коли здоровenna свиноматка (блізько 200 кг) благополучно привела на світ десять поросят. Та коли через деякий час їх піднесли до матері, вона виявила таку агресивність, що господарі самі ледве встигли вибігти з клітки. А от двох із своїх нащадків шалена свиноматка схопила поперек і буквально перекусила. Решту наляканіх, притихлих «малих» чудом вдалося врятувати. Кількагодинні спроби господарів застопохти свиноматку виявилися марнimi, її агресивність, здавалось, ще більше зростала. І коли господарі звернулись до мене за порадою, пригадались мені часи молодості й моєї завідування дільницею ветеринарної медицини. Фельшером у ній працював Пантелеїмон Васильович Даніловський, людина старого гарту, який мав природний живий розум, чималий практичний досвід, загалом особистість колоритна і цікава. І ось він у подібних випадках рекомендував дати свиноматці трохи браги. Скористався його досвідом і я, але брагу, якої не знайшлось у господарів, запропонував замінити пивом, що й було зроблено. У годівницю налили 1,5 л світлого «Чернігівського». Свиноматка довго з цікавістю й обережністю принохувалась до незвичної рідини, кілька разів пробувала її на смак, а потім із задоволенням за кілька хвилин вихлебтала все пиво і довго ще облизувала стінки порожньої ємності. Після цього хода її стала хиткою, агресивність в очах згасла і через 10–15 хвилин вона вже мирно лежала на правому боці. Коли за моєю командою до її сосків піднесли зголодніліх поросят, вони одразу зорієнтувались, вишикувались у рядочок, затихли і стали активно ссати. З того дня з їхньою годівлею не було ніяких проблем, свиноматка ж надалі виконувала свої обов'язки без будь-якого допінгу. Ось таке нетрадиційне вирішення проблеми.

Підготувала Вікторія ІСАЄНКО